

Psalm 1 ; Deuteronomium 4: 1-2, 9; Deuteronomium 30,15-20

Lucas 14,25-33 Het volgen van Jezus

25 Grote mensenmenigten trokken met Jezus mee. Hij wendde zich tot hen en zei:

26 'Wie mij volgt, maar niet breekt met zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja zelfs met zijn eigen leven, kan niet mijn leerling zijn. 27 Wie niet zijn kruis draagt en mij op mijn weg volgt, kan niet mijn leerling zijn.

28 Want wie van jullie die een toren wil bouwen gaat niet eerst de kosten berekenen, om te zien of hij wel genoeg heeft voor de bouw? 29 Als hij het fundament gelegd heeft maar de bouw niet kan voltooien, zal iedereen die dat ziet hem uitlachen 30 en zeggen: "Die man begon te bouwen, maar het karwei afmaken kon hij niet." 31 En welke koning die eropuit trekt om met een andere koning oorlog te voeren, zal niet eerst bij zichzelf te rade gaan of hij wel met tienduizend man kan optrekken tegen iemand die met twintigduizend man tegen hem oprukt? 32 Als hij dat niet kan, stuurt hij eerst, wanneer de troepen nog ver van elkaar verwijderd zijn, een gezant om naar de voorwaarden voor vrede te vragen. 33 Zo geldt ook voor jullie: wie geen afstand doet van al zijn bezittingen, kan mijn leerling niet zijn.

Inleiding op thema en dienst Met hart, ziel en verstand

Denken en voelen kan heel goed samengaan voor wie gelooft.

Actief geloven doe je met je hart, je ziel en je verstand!

Met deze vlamme tekst op de nieuwe Leerhuis-folder, met deze bijbelse woorden als jaarthema gaan we deze zondag in Silo starten met een nieuw seizoen:

Actief oefenen in geloof, praten en luisteren met hart, ziel en verstand.

-In Silo willen we dat doen vanuit de bron die daar garant voor staat:

de Heer die zelf mensen bewoog om op reis te gaan naar vrijheid en goed leven. Die ook meereist en solidair is met mensen voor wie het leven een gevecht is.

-In Jezus de Christus is mensen een voorbeeld gegeven en een weg om te gaan.

Leerling van Jezus zijn is ook niet alleen een gevoel, het vraagt een keuze met afweging en voorbereiding.

-Dat doe je niet alleen, onze gemeente is een oefenplaats om samen te geloven en zelf te kiezen hoe je wilt leven!

Maar een echte Christus-gemeente kan nooit alleen met zichzelf en voor zichzelf bezig zijn.

-Vandaag horen we woorden van Jezus die oproepen om je kruis te dragen, woorden die vaak verkeerd zijn ingevuld, woorden die steeds opnieuw moeten worden gelezen en uitgelegd.....

OVERDENKING

MARCUS 12

28 Een van de schriftgeleerden die naar hen geluisterd had terwijl ze discussieerden, en gemerkt had dat hij hun correct had geantwoord, kwam dichterbij en vroeg: 'Wat is van alle geboden het belangrijkste gebod?' 29 Jezus antwoordde: 'Het voornaamste is: "Luister, Israël! De Heer, onze God, is de enige Heer; 30 heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht." 31 Het op een na belangrijkste is dit: "Heb uw naaste lief als uzelf." Er zijn geen geboden belangrijker dan deze.'

Als Jezus wordt uitgetest door een schriftgeleerde, die wel gefascineerd is door de persoon van Jezus, maar die zo gewend is om een ander te testen op z'n geloof, dan is het antwoord van Jezus het standaard-antwoord van alle joodse jongens en meisjes: 'God liefhebben met heel je hart, je ziel, je verstand en je kracht'.

Het eerste gebod voor Israel, Gods uitverkoren volk. Maar voor altijd aangevuld door Jezus Messias met de woorden over de naaste....

Niemand anders dan Jezus heeft laten zien hoe dat gebod, die leefregel en die opdracht in de praktijk van het leven kan worden vertaald en gedaan.

Hij is steeds op zoek naar het kwetsbare. Als een herder die oog heeft voor een kwetsbaar schaap, dat gevaar loopt, een kwestie van leven of dood, als het verdwaalt of als er wolven in de buurt zijn.

Juist in het evangelie van Lucas komen wij die kwetsbare mens op verschillende manieren tegen:

-in de man aan de kant van de weg overvallen door rovers,

-in de vrouw die 18 jaar door een ziekmakende geest beheerst werd.

-in de dochter van Jairus.

-in al deze ontmoetingen is sprake van Jezus die met hart en ziel betrokken is bij kwetsbare mensen. Als verloren schapen – mensen die dwalen door het leven, die verloren raken in wat hen overkomt, mensen die het spoor bijster zijn of zich verliezen in welke verslaving dan ook.

Als we komend jaar aan de slag gaan met een programma van leren en doen in Silo en we willen de diepere betekenis van wat 'hart en ziel' is te weten komen, dan kunnen we niet anders dan lezen over Jezus en de betrokkenheid van Jezus die zich met hart en ziel inzet voor mensen, de gemeenschap.

Hij is met ontferming bewogen – geraakt zouden wij misschien zeggen – bij het zien van mensen die geen helper hebben, die verloren lijken te zijn (zoals het schaap uit de Lucas-gelijkenis). Hij heeft er volop aandacht voor.

Het kwetsbare heeft een plek binnen de gemeenschap rondom Jezus, en mag volop meedoen. Jezus kijkt met zijn hart naar mensen. Zijn hart is vol van liefde voor God en liefde voor de naaste. Dat is het ritme van zijn hart zou je kunnen zeggen.

Het nodigt uit om met het ritme van je hart te kijken naar de gemeente, maar ook naar jezelf, naar je eigen kwetsbaarheid en die is bij God dus helemaal veilig, mag dus ook helemaal meedoen!

Het nodigt uit om te stil te staan bij het moment, bij de mens die naast je is, bij de mens die je tegenkomt op je weg, maar ook bij de mens die je zelf bent.

Met alles erop of er af, dus ook wat je niet bent of hebt, wat je zo graag had willen zijn. Betrokken zijn, dichtbij en ver weg. Met hart en ziel betrokken bij God en de mens.

Soms is dat niet alleen een kwestie van voelen en meevoelen en invoelen. Er is meer nodig in de traditie te staan van Jezus, om een geloof te hebben dat bergen verzet, dat zieken geneest en dat Gods goedheid laat stralen over alles wat leeft...

Ook het verstand mag en moet meedoen: want: wie is dan mijn naaste, wie is er dan kwetsbaar en wat bedoel je, dominee, als je het hebt over mijn eigen kwetsbaarheid?

We leven toch in een wereld waar het kwetsbare wordt misbruikt, waar je word afgerekend bij een sollicitatie of kennismakingsgesprek als je laat zien waar je niet goed in bent, als je open bent over je zwakke kanten? En zelfs in de kerk horen mensen toch liever je positief getuigenis dan dat je zegt dat je het soms helemaal niet meer ziet zitten?

Ja, dan komen we bij de woorden 'verstand en kracht', waar haal ik, jij, wij dat verstand, dat **verstaan** en die kracht vandaan, waar het grote gebod en Jezus zelf het over hebben?

Toen we met 12 Silogangers deze week in Silo de eerste van drie trainingsmiddagen hadden, hebben we elkaar iets laten zien van onze levensloop, onze beslissende levensmomenten, keerpunten in je leven, pijnpunten die je maakte tot wie je bent. En we merkten dat waar de een de moed had om meer te vertellen dan wat we gemiddeld van elkaar weten of zien, dat de volgende ook de moed had om ook te spreken over wat moeilijk of pijnlijk was in zijn leven. Zo inspireer je elkaar om je bloot te geven, maar ook je veilig te voelen bij elkaar en samen te staan voor het aangezicht van God die jou en mij aanvaard zoals ik ben. Die mij en jou zelfs liefheeft met 'dat hele zondige bestaan van ons' (Huub Oosterhuis).

Dat is als gemeente gaan in het voetspoor van de Goede Herder, die zoekt wat kwetsbaar ligt en dat op zijn schouders wil nemen, desnoods zoveel tijd maakt dat de anderen even moeten wachten. Durven luisteren naar de pijn, naar de zoektocht in plaats van naar de vondsten, het vraagt moed en kracht, maar het geeft zoveel.

Om dat ook te zien als een kruis dat je op je mag nemen, dat luisteren naar je eigen pijn en de pijn van anderen, daar heb je ook je verstand bij nodig. Want wat zijn jouw afwegingen, jouw vooroordelen, jouw vooronderstellingen als je met elkaar aan de slag gaat als gemeente, als je werkelijk naar een ander gaat luisteren en met elkaar wat wilt leren?

Want als het anders-zijn van de ander niet alleen een aanvulling op mij is, maar een bedreiging van wat ik denk en geloof, wat doe ik daar dan mee?

Wat verstaan we eigenlijk onder "kruis"? Allerlei zaken, die we liever niet hebben. Verlatenheid, eenzaamheid, je bedrogen voelen, ongelukkig zijn. Het leed komt overal, in duizend vormen. We zijn er niet blij mee, integendeel. We vluchten er voor weg en moeten er maar liever niet aan denken. Maar er is geen ontkomen aan.

Wie zijn kruis niet draagt en Mij navolgt, kan mijn discipel niet zijn, zegt Jezus.

Praten en nadenken over onze huisjes en onze kruisjes is denk ik vooral goed om dat te doen vanuit wat Jezus liet zien. Omdat er dan Licht schijnt op onze kruisjes in onze huisjes vanaf het Grote Kruis, dat Christus voor ons gedragen heeft.

Dragen van het kruis van jezelf of van een ander is een dagelijks werk, het vergt oefening en uithoudingsvermogen. Elke dag weer moet je de confrontatie aangaan met dat kruis. Je neemt het op je en je draagt het achter Hem aan. Mensen zonder geloof of bijbel kunnen dat soms niet begrijpen. Ze zien ook alleen maar de buitenkant: het gebrek, de ellende, het ongeluk. Ze zien niet het wonder van Gods troost, die binnen in jou en mij zit, als ik dat kruis op me neem.

Elke dag is ook een nieuwe strijd, een gevecht met jezelf en met je eigen kwetsbaarheid. Want het gaat niet zo maar, dat opnemen van het kruis. Het is heel zwaar werk en je moet er strijd voor voeren. Strijd met je betere zelf, die liever anders zou zijn, zonder dat kruis.

Als we ons kruis zó dragen wordt het ook tot steun en troost van anderen. Alleen getroosten kunnen troosten. Door voor en met elkaar te zingen en te bidden brengen wij anderen bij Christus' kruis, waar wij zelf nieuwe hoop ontvingen en kracht om ons kruis op ons te nemen en dagelijks te dragen. Ook anderen zullen die kracht ontvangen.

Zó mag ik discipel van de Heer zijn en wordt het Woord van de Heer in mijn leven vervuld:

"Wie zijn kruis niet draagt en Mij navolgt, kan Mijn discipel niet zijn"maar gelukkig is het omgekeerde óók waar: "Wie zijn kruis wél draagt en Mij navolgt, zal Mijn discipel zijn."

Ga jij met mij de weg die leven heet, wil jij die levensbeker met mij drinken?

Ga jij met mij de weg die uittocht heet, een weg van opzien, afzien, en van zwerven?

Ga jij met mij de weg die speurtocht heet, die ons een glimp van God zal doen opvangen?